

16.12.2014

Valtiovarainministeriö
neuvotteleva virkamies Tanja Nurmi

Viite: Lausuntopyyntö. Pienpanimoiden olutveron alentaminen VM066:00/2014

Lausunto luonnoksesta Hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Pienpanimoille on myönnetty alennusta oluen valmisteverosta vuodesta 1995 eli Suomen EU-jäsenyydestä alkaen. Vuonna 1995 pienpanimoille myönnetty oluen perusveron alennus oli 20 prosenttia ja alennusta saivat ne pienpanimot, joiden oluen vuosituotanto oli enintään miljoona litraa. Alennusprosentteja muutettiin ja alennukseen oikeuttavaa tuotannon ylärajaa nostettiin vuosina 1996, 1997 ja 2004. Tällä hetkellä ne pienpanimot, joiden vuosituotanto on enintään 200 000 litraa saavat oluen perusverosta 50 prosentin alennuksen. Alennukseen oikeuttava enimmäistuotanto on 10 miljoonaa litraa. Alennusprosentti pienenee asteittain tuotannon kasvaessa ja on 5,5 miljoonaa litraa ylittävältä osalta 10 prosenttia. Alennus kertyy kuitenkin kumulatiivisesti, joten myös yli 5,5 miljoonaa litraa olutta tuottava pienpanimo saa ensimmäiseltä 200 000 litralta 50 prosentin veronalennuksen. Veronalennus ja veronalennukseen oikeuttava enimmäistuotanto ovat tällä hetkellä selvästi suurempia kuin ne olivat vuonna 1995.

Vuoden 2004 jälkeen oluen valmisteveroa on korotettu viisi kertaa. Vuonna 2014 olutvero on 32,05 senttiä senttilitralla etyylialkoholia eli 65 prosenttia korkeampi kuin se oli vuoden 2004 maaliskuussa, jolloin olutvero oli 19,45 senttiä senttilitralla etyylialkoholia. Veronalennusprosenttien pysyessä ennallaan olutveron korotus on automaattisesti lisännyt pienpanimoiden saamia veroalennuksia euromääräisesti 65 prosentilla vuodesta 2004 vuoteen 2014.

Pienpanimoille vuonna 1997 myönnetyn veronalennuksen korottamisen tavoitteena oli pienten panimoiden toimintaedellytysten parantaminen ja työpaikkojen lisääminen. Aiemmin veronalennusta oli perusteltu pienten panimoiden kilpailukykyyn parantamisella. Nyt lausunnon kohteena olevan luonnoksen mukaan "esityksen tavoitteena on parantaa pienpanimoiden kasvuedellytyksiä kasvattamatta kuitenkaan myönnetyn verotuen kokonaismäärää merkittävästi."

Unionilainsäädännön mukaan olutveron alennus voi koskea vain sellaisia yrityksiä, joiden oluen tuotanto on enintään 20 miljoonaa litraa ja alennettu vero saa olla enintään 50 prosenttia tavanomaista valmisteveroa pienempi. Pienpanimoalennus on voimassa 18 Euroopan unionin 28 jäsenvaltiosta. Naapurimaistamme Ruotsissa pienpanimoille ei myönnetä lainkaan alennusta olutverosta. Virossa olutveron alennus on 50 prosenttia ja se koskee panimoita, joiden vuosituotanto on enintään 300 000 litraa. Moniin EU-maihin verrattuna Suomi myöntää olutveron alennusta varsin suurille tuotantomäärille.

Vuonna 2004 verotukea saaneen pienpanimo-oluen määrä oli 2,1 miljoonaa litraa. Vuonna 2013 se oli 14,2 miljoonaa litraa. Veronalennuksella tuetun oluen määrä oli siis lähes 7-kertaistunut vuodesta 2004 vuoteen 2013. Vuonna 2004 verotuen määrä oli 0,7 miljoonaa euroa. Vuonna 2013 se oli 5,4 miljoonaa euroa eli lähes kahdeksankertainen vuoteen 2004 verrattuna. Pienpanimo-oluen määrän kasvu on viime vuosina selvästi painottunut kolmeen suurimpaan tuotantoportaaseen. Suomessa on kaksi yli miljoona litraa olutta tuottavaa pienpanimoa, joista toisen vuosituotanto on noin 2 miljoonaa litraa ja toisen ilmeisesti lähellä

16.12.2014

10 miljoonaa litraa. Vuonna 2013 toimivia pienpanimoita oli 31 joista 24 valmisti olutta alle 200 000 litraa vuodessa ja 14 alle 30 000 litraa vuodessa. Ehdotettu vuosituotannon ylärajan nostaminen koskisi siis lähinnä yhtä pienpanimoa ja olutveron alennus välittömästi 7:ää eniten olutta tuottavaa pienpanimoa.

Esityksen vaikutuksista luonnoksessa todetaan seuraavaa: "Vuoden 2013 tuotantojen mukainen pienpanimoiden verotuki oli noin 5,3 miljoonaa euroa". "Pienpanimoiden alkoholiveron alennuksen korottaminen esitetyllä tavalla aiheuttaisi vuoden 2013 tuotannon tasolla arvioituna noin 400 000 euron vuotuisen verotulojen menetyksen." Tuontioluella myönnetty verotuki on ollut vähäistä mutta "mahdollisuus pienpanimo-oluen maahantuonnin kasvulle ylärajaa korotettaessa on kuitenkin olemassa." Lisäksi tavoitteena oleva pienpanimoiden tuotannon kasvu johtaisi toteutuessaan myös verotuen kasvuun. Esityksessä ehdotettujen toimenpiteiden "työllisyysvaikutusten arvioidaan olevan vähäisiä".

Luonnoksessa alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain 9 §:n muuttamisesta todetaan, että "pienpanimoalennuksen suunnittelussa tulee ottaa huomioon alkoholiveropoliitiikan tavoitteet, koska pienpanimo-oluen osuus on kasvanut kolmeen prosenttiin olutmarkkinoista. Tämä tarkoittaa toisaalta alkoholiverotuottojen turvaamista ja toisaalta sitä, ettei veropoliitiikan tulisi johtaa alkoholin kulutuksen kasvamiseen."

Lausuntonaan luonnoksesta alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain 9 §:n muuttamisesta Terveyden ja Hyvinvoinnin laitos toteaa, että luonnoksen mukaisen lainmuutoksen toteuttaminen vähentäisi alkoholiverotuottoja, ja että se saattaisi myötävaikuttaa alkoholin kulutuksen ja siihen liittyvien haittojen lievään lisääntymiseen. Ottaen huomioon alkoholihaittojen nykytason ja nykyisen taloustilanteen Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen on vaikea ymmärtää, että pienpanimo-oluen valmistusta tuettiin vuonna 2013 yli 5 miljoonalla eurolla ja että veroalennuksena annettavaa tukea aiotaan edelleen lisätä.

Pääjohtaja

Juhani Eskola

Johtava asiantuntija

Esa Österberg